

Een duurzaam plan basisonderwijs

Het is nu!

Het is nu dat de beslissingen moeten genomen worden. Op maandag 24 september legt deze regering haar laatste Septemberverklaring af in het Vlaams Parlement. Daarin schetst de minister-president de algemeen maatschappelijke situatie en de krachtlijnen van de begroting voor het volgende jaar. Er moet een duurzaam strategisch plan basisonderwijs liggen!

Geen ontkomen meer

Na de groeiende onrust in het basisonderwijs en onze dreiging om te staken, spraken we met minister Crevits af om met de sociale partners rondetafelgesprekken te voeren over een strategisch plan basisonderwijs. Nog voor de zomervakantie legde het COV samen met de andere onderwijsvakbonden een sterk investeringsvoorstel op tafel. Op dit ogenblik wordt er naarstig gerekend. Voor het COV moet het resultaat van de rondetafelgesprekken bij de begrotingsbesprekingen van de Vlaamse regering op tafel liggen. De klok tikt. Er is geen ontkomen meer aan!

Stop de minderinvestering

Voor een leerling in het gewoon basisonderwijs besteedt de overheid jaarlijks 3765,75 euro minder (zie kader blz. 4) dan een leerling in het secundair onderwijs. Voor het buitengewoon onderwijs bedraagt het verschil 2759,81 euro. Vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in het basisonderwijs bedraagt het verschil meer dan 2,5 miljard. Ja, meer dan 2,5 miljard!

Er zijn objectief verklaarbare redenen zoals de verschillende studierichtingen, de dure machines in arbeidsmarktgerichte richtingen van het secundair onderwijs of de masters in het secundair onderwijs.

Toch bieden ze slechts ten dele een verklaring. De historisch stiefmoederlijke behandeling van het basisonderwijs moet nu opgelost. Investerings in jonge kinderen hebben hun effect op de latere leeruitkomsten. Het belang van het kleuteronderwijs en lager onderwijs kan niet overschat worden. Econoom en Nobelprijswinnaar James Heckman zegt het duidelijk: "Early childhood development is a smart investment. The earlier the investment, the greater the return". Heckman bewees via onderzoek dat investeringen in de ontwikkeling van jonge kinderen het meeste rendement oplevert voor kind én samenleving. Zelfs de OESO tikt Vlaanderen op de vingers en vraagt om meer te investeren in het basisonderwijs en dus het hele onderwijs.¹

Plan op tafel

Het investeringsplan dat het COV en de andere onderwijsvakbonden op tafel legden, wil de objectieve historische financiële verschillen ten aanzien van het basisonderwijs wegwerken. Dat is het uitgangspunt. Er moeten bijkomende investeringen komen op drie gebieden: wat een leerling nodig heeft, wat een lerarenteam en de leraar nodig heeft en wat de beleidskracht en de schoolorganisatie van de basisschool versterkt. Om de organisatie

kwaliteitsvol te laten verlopen heeft elke school recht op een directeur.

► Middelen voor primaire processen

Voor het COV moet elke leerling een gegarandeerde basisomkadering en pedagogisch ondersteunende omkadering krijgen zoals kinderverzorging en zorgondersteuning op niveau 0 en 1. Leraren moeten kunnen lesgeven in haalbare groepen en moeten zich ondersteund voelen in de pedagogische zorgtaken. Middelen voor primaire processen mogen niet afgewend worden voor andere doelstellingen.

► Middelen voor secundaire processen

Daarnaast moet elke school zich efficiënt en effectief kunnen organiseren. Dit wil zeggen dat ook de secundaire processen doelmatig en efficiënt worden uitgevoerd. Het gaat dan onder meer om de leerlingen- en personeelsadministratie, de boekhouding, het onderhoud van de infrastructuur, de verplichtingen voor veiligheid en preventie, ... De laatste decennia zijn de verwachtingen duidelijk toegenomen. Het is onrealistisch te verwachten dat al deze taken binnen de huidige beleidsomkadering en administratieve ondersteuning kunnen gebeuren. Ook hiervoor zijn bijkomende middelen nodig die deels bovenschools kunnen worden aangewend.

Vlaamse regering, kom over de brug!

Een duurzaam investeringsplan basisonderwijs kan niet meer betwist

De tijd van de pleisters op het houten been is voorbij. Het basisonderwijs verdient een eigen toekomstplan.

worden. De gedane beloften dwingen de Vlaamse regering om verantwoordelijkheid te nemen. De tijd van de pleisters op het houten been is voorbij. Het basisonderwijs verdient een eigen toekomstplan dat haar troeven volop uitspeelt maar tegelijkertijd de pijnpunten aanpakt, zowel inhoudelijk als financieel. Dit plan moet krachtige hefboomen bevatten om met de uitdagingen van vandaag en morgen aan de slag te gaan en ons basisonderwijs veerkrachtig en slagvaardig te houden voor de toekomst. Onderzoek en internationale rapporten liggen op ta-

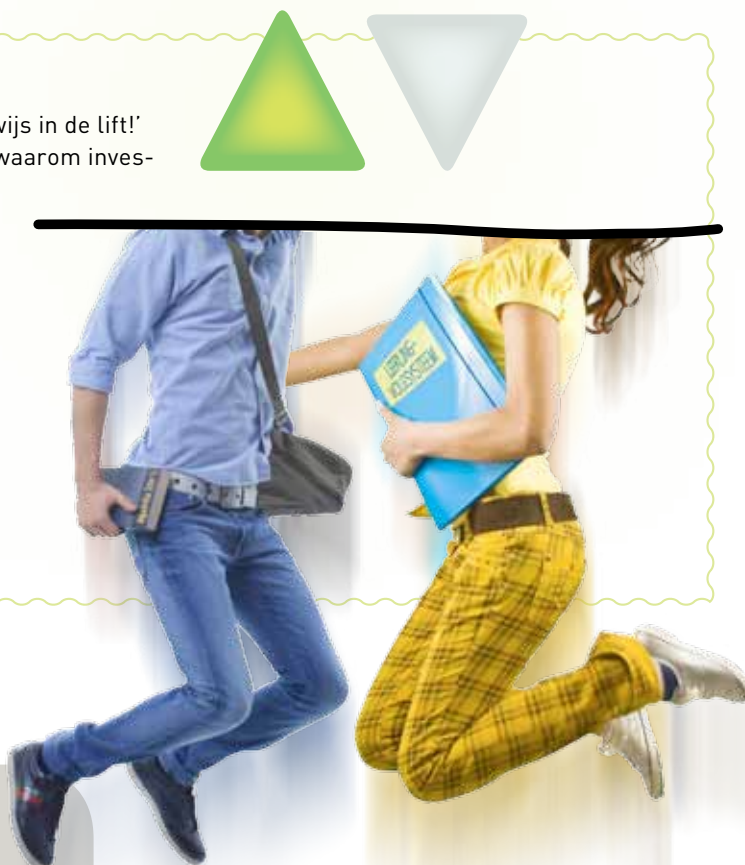
fel. Debatten en hoorzittingen in de Commissie Onderwijs zijn gebeurd. Inhoudelijk is er bij de sociale partners in grote mate overeenstemming over de nood aan investeringen. De regering zal met de Septemberverklaring over de brug moeten komen. Het is nu! ■

Kostprijs per leerling per onderwijsniveau (in euro) - 2017

Gewoon basisonderwijs	4 835,19
Gewoon secundair onderwijs	8 600,94
Buitengewoon basisonderwijs	18 855,07
Buitengewoon secundair onderwijs	21 614,88

Het COV lanceerde in 2017 de actie 'Basisonderwijs in de lift!' (zie www.cov.be). Het COV geeft negen redenen waarom investeren in basisonderwijs broodnodig is:

1. Meer omkadering voor het kleuteronderwijs
2. Kleuteronderwijs verdient meer middelen: kinderverzorging
3. M-decreet: geen geMorrel in de Marge
4. Leraar: toezichthouder?
5. Professionaliseren? Ja graag!
6. Tijd voor overleg
7. Directeurs bezwijken
8. Educatieve master basisonderwijs
9. Gratis basisonderwijs

BASISONDERWIJS IN DE LIFT

1. Nussche D. et al (2015), OECD Reviews of School Resources: Flemish Community of Belgium 2015, OECD Publishing, Paris, pp. 24-25: <http://www.oecd.org/edu/BEL%20FL%20School%20Resources%20Review.pdf>: "Given the current imbalance of spending between elementary and secondary education, the Flemish authorities should also examine the potential advantages of shifting to more equal spending per student between elementary and secondary education. Policies of rebalancing spending in primary and secondary school are supported by research demonstrating that the rate of return on investment in human capital is greatest in the early years of school and lowest in the later years."